

2013 m. birželio 13 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0274

Spaudos ir žiniasklaidos laisvė pasaulyje

2013 m. birželio 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl spaudos ir žiniasklaidos laisvės pasaulyje (2011/2081 (INI))

(2016/C 065/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 19 straipsnį, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 19 straipsnį ir į UNESCO Konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencijos 13 straipsnį, kuriame pripažįstama teisė į vaikų saviraiškos laisvę,
- atsižvelgdamas į 2008 m. kovo 28 d. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos rezoliuciją (Nr. 7/36), kuria išplečiami specialiojo pranešėjo nuomonės ir saviraiškos laisvės skatinimo ir apsaugos klausimais įgaliojimai ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į JT specialiojo pranešėjo nuomonės ir saviraiškos laisvės skatinimo ir apsaugos klausimais Franko La Rue pranešimus ⁽²⁾, kuriuose taip pat pabrėžiama, kad internetui, kaip bendravimo priemonei, taikomos tarptautinės žmogaus teisių normos ir standartai, kuriais reglamentuojama nuomonės ir saviraiškos laisvė,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos 2012 m. liepos 5 d. rezoliuciją „Žmogaus teisių internete skatinimas, apsauga ir naudojimas jomis“ ⁽³⁾, kurioje pripažįstama žmogaus teisių apsaugos ir laisvo informacijos srauto internete svarba,
- atsižvelgdamas į JT specialiojo įgaliojimo žmogaus teisių, tarptautinių korporacijų ir kitų verslo įmonių klausimu Johno Ruggie 2011 m. kovo 21 d. pranešimą „Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai. Jungtinių Tautų programos „Ginti, gerbti ir taisyti“ įgyvendinimas“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos 2006 m. gruodžio 23 d. rezoliuciją Nr. S/RES/1738 dėl išpuolių prieš žurnalistus, žiniasklaidos specialistus ir su jais susijusį personalą vykstant ginkluotiems konfliktams ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvenciją ⁽⁶⁾, visų pirma į jos I papildomo protokolo dėl žurnalistų, vykstančių pavojingų tarnybinių komandiruočių į ginkluotų konfliktų zonas, apsaugos 79 straipsnį,
- atsižvelgdamas į JT Sekretoriato vadovų tarybos 2012 m. balandžio 12 d. patvirtintą JT veiksmų planą dėl žurnalistų saugumo ir dėl nebaudžiamumo problemos ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos 2013 m. sausio 24 d. priimtą rezoliuciją Nr. 1920(2013) dėl žiniasklaidos laisvės Europoje padėties,
- atsižvelgdamas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) žiniasklaidos laisvės srityje atliktą darbą, visų pirma į jos atstovo žiniasklaidos laisvės klausimais pranešimus,

⁽¹⁾ http://ap.ohchr.org/documents/E/HRC/resolutions/A_HRC_RES_7_36.pdf.

⁽²⁾ Visų pirma žr. 2011 m. gegužės 16 d. pranešimą (A/HRC/17/27), 2011 m. rugpjūčio 10 d. pranešimą (A/66/290), 2012 m. birželio 4 d. pranešimą (A/HRC/20/17) ir 2012 m. rugsėjo 7 d. pranešimą (A/67/357), kuriuos galima rasti adresu: <http://www.ohchr.org/EN/Issues/FreedomOpinion/Pages/Annual.aspx>.

⁽³⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/LTD/G12/147/10/PDF/G1214710.pdf?OpenElement>.

⁽⁴⁾ Nr. A/HRC/17/31, galima rasti adresu: http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/A-HRC-17-31_AEV.pdf.

⁽⁵⁾ <http://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N06/681/60/PDF/N0668160.pdf?OpenElement>.

⁽⁶⁾ <http://www.un-documents.net/gc-p1.htm>.

⁽⁷⁾ http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/official_documents/un_plan_action_safety_en.pdf.

2013 m. birželio 13 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į nevyriausybinių organizacijų pranešimus dėl žiniasklaidos, pvz., į organizacijos „Žurnalistai be sienų“ spaudos laisvės indeksą, organizacijos „Freedom House“ pranešimą dėl spaudos laisvės ir Tarptautinio spaudos instituto (TSI) pateikiamą mirčių statistiką (angl. *Death Watch*) ir metinę TSI spaudos laisvės pasaulyje apžvalgą,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. vasario 6 d. rezoliuciją „Įmonių socialinė atsakomybė. Visuomenės interesų gynimas ir tvaraus bei įtraukaus atsigavimo siekis“ ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. vasario 6 d. rezoliuciją „Įmonių socialinė atsakomybė. Atskaitingas, skaidrus ir atsakingas įmonių elgesys ir tvarus augimas“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją dėl Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos rengiamos 2012 m. pasaulinės tarptautinių telekomunikacijų konferencijos ir galimo tarptautinių telekomunikacijų reglamentų taikymo srities išplėtimo ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. gruodžio 11 d. rezoliuciją dėl skaitmeninės laisvės strategijos ES užsienio politikoje ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 25 d. Tarybos priimtą strateginę programą ir veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje (Nr. 11855/2012),
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. birželio 13 d. rekomendaciją Tarybai dėl ES specialiojo įgaliotinio žmogaus teisių klausimais ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton deklaracijas Europos Sąjungos vardu Pasaulinės spaudos laisvės dienos proga ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 12 d. Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos bendrą komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Žmogaus teisės ir demokratija – svarbiausias ES išorės veiksmų elementas. Veiksmingesnio požiūrio formavimas“ (COM(2011)0886),
- atsižvelgdamas į Komisijos narės, atsakingos už skaitmeninę darbotvarkę, 2011 m. gruodžio 12 d. pranešimą dėl strategijos „Nenutraukiama prieiga“ ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Komisijos komunikatą „Atnaujinta 2011–2014 m. ES įmonių socialinės atsakomybės strategija“ (COM(2011)0681) Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl ES išorės politikos, kuria remiamas demokratijos diegimas ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 25 d. Sąjungos vyriausiosios įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos bendrą komunikatą „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“ (COM(2011)0303),
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gruodžio 16 d. rezoliuciją dėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo skaitmeniniame pasaulyje ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0050.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0049.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0503.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0451.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0470.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0250.

⁽⁷⁾ http://eeas.europa.eu/top_stories/2012/20120503_world_press_freedom_day_en.htm. http://europa.eu/rapid/press-release_PRES-13-181_en.htm.

⁽⁸⁾ <http://blogs.ec.europa.eu/neelie-kroes/ict-human-rights-guidance>.

⁽⁹⁾ OL C 33 E, 2013 2 5, p. 165.

⁽¹⁰⁾ OL C 45 E, 2010 2 23, p. 9.

2013 m. birželio 13 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1889/2006, įsteigiantį demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonę (EDŽTRP) ⁽¹⁾, ir į visas kitas ES išorės finansavimo priemones,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl žmogaus teisių ir demokratijos išlygos Europos Sąjungos susitarimuose ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl skubių žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimo atvejų, įskaitant su konkrečiomis šalimis susijusias rezoliucijas, kuriose reiškiamas susirūpinimas dėl spaudos ir žiniasklaidos laisvės, ypač dėl žurnalistų ir tinklaraštininkų įkalinimo,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnį, visų pirma į jo nuostatą, kad „turi būti gerbiama žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas“,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3 ir 21 straipsnius ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos žmogaus teisių gaires,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Europos žmogaus teisių konvenciją ir į vykstančias derybas dėl ES prisijungimo prie jos,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A7-0176/2013),

Spaudos ir žiniasklaidos principai ir vaidmuo

- A. kadangi teisė į saviraiškos laisvę yra visuotinė žmogaus teisė – ji yra demokratijos pagrindas ir labai svarbi siekiant įgyvendinti kitas teises, kurių siekia žmonės visame pasaulyje, kaip antai teisė į vystymąsi, orumą ir į kiekvieno žmogaus saviraišką;
- B. kadangi saviraiškos laisvės apribojimai turi sunkių pasekmių, jie turėtų būti labai nedideli ir juos galima pateisinti tik teisės aktais, kurie pagal tarptautinę teisę laikomi teisėtais, nustatytais konkrečiomis ir griežtai apibrėžtomis sąlygomis; kadangi saviraiškos laisvė yra viena iš pagrindinių teisių ir yra glaudžiai susijusi su spaudos ir žiniasklaidos laisve bei pliuralizmu; kadangi Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir Europos žmogaus teisių konvenciją (EŽTK) pasirašiusios valstybės privalo užtikrinti, kad spauda ir žiniasklaida būtų nepriklausoma, laisva ir pliuralistinė;
- C. kadangi žiniasklaidos platformos būtinos siekiant naudotis teise į saviraiškos laisvę; kadangi nepriklausoma spauda, kaip galimybės laisvai reikšti savo nuomonę kolektyvinė išraiška, yra viena iš svarbiausių žiniasklaidos srities veiksnių ir atlieka demokratijos sergėtojos funkciją;
- D. kadangi spaudos, žiniasklaidos, skaitmeninio sektoriaus ir žurnalistikos laisvės laikomos viešosiomis gėrybėmis;
- E. kadangi (skaitmeninės) žiniasklaidos platformos vis dažniau yra pasaulinio pobūdžio ir turi vis daugiau vartotojų;
- F. kadangi internetas ir žiniasklaida yra žmogaus teisių gynėjų naudojamos priemonės;
- G. kadangi tinklo neutralumas yra svarbiausias atviro interneto principas, kuriuo užtikrinama konkurencija ir skaidrumas, taip pat yra naudingas plėtojant verslo galimybes ir skatina inovacijas, darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą;
- H. kadangi žodžio ir saviraiškos laisvei, taip pat žiniasklaidos ir žurnalistų laisvei visame pasaulyje kyla grėsmė, o žurnalistai dažnai yra taip pat ir žmogaus teisių gynėjai ir teisės jungtis į asociacijas, teisės į pažiūrų ir tikėjimo laisvę skatintojai; kadangi žurnalistai dažnai yra persekiojami ir įkalinami;

⁽¹⁾ OL L 386, 2006 12 29, p. 1.

⁽²⁾ OL C 290 E, 2006 11 29, p. 107.

2013 m. birželio 13 d., ketvirtadienis

- I. kadangi naujos skaitmeninės ir internetinės žiniasklaidos platformos padėjo didinti įvairovę ir pliuralizmą;
- J. kadangi reikia optimizuoti ES pastangas ir programas, kuriomis skatinama ir ginama spaudos ir žiniasklaidos laisvė visame pasaulyje, remiantis vertingu pilietinės visuomenės ir žurnalistų organizacijų darbu;
- K. kadangi ES gali būti patikima pasaulinės arenos veikėja tik tuo atveju, jei pačioje Sąjungoje yra saugomos ir gerbiamos spaudos ir žiniasklaidos laisvės;

Naujausi pokyčiai

1. pripažįsta, kad už spaudos ir žiniasklaidos laisvės užtikrinimą ir apsaugą visų pirma atsakingos vyriausybės; pabrėžia, kad vyriausybės taip pat visų pirma atsakingos už spaudos ir žiniasklaidos laisvės suvaržymą ir blogiausiais atvejais jos vis dažniau griebiasi teisinio spaudimo tam, kad apribotų minėtą laisvę, pvz., piktnaudžiauja kovos su terorizmu teisės aktais ir nacionalinio saugumo, valstybės išdavimo ar ardomosios veiklos reglamentavimo įstatymais; atkreipia dėmesį, kad, siekiant išvengti piktnaudžiavimo ir užtikrinti spaudos ir žiniasklaidos nepriklausomumą, reikia nustatyti nacionalinio saugumo užtikrinimo ir informacijos laisvės pusiausvyrą; pripažįsta, kad politikams priklausančios žiniasklaidos imperijos kartais įgaliojamos vykdyti dezinformavimo kampanijas; pabrėžia, jog būtina, kad spauda ir žiniasklaida galėtų veikti nepriklausomai ir kad joms nebūtų daromas spaudimas politinėmis ir finansinėmis priemonėmis; yra sunerimęs, kad, remiantis naujausiais metiniais indeksais ir analitinėmis ataskaitomis (žr. pranešimo A7-0176/2013 pabaigoje pridėdamame priede pateiktą sąrašą), spaudos ir žiniasklaidos laisvės sąlygos įvairiose Europos šalyse ir už jos ribų nuolat vertinamos vis blogiau;
2. pabrėžia, kad laisva, nepriklausoma ir pliuralistinė internetinė ir įprasta žiniasklaida yra vienas iš demokratijos ir pliuralizmo pagrindų; pripažįsta, kokie svarbūs informacijos ištekliai – tikrosios laisvės ir žiniasklaidos pliuralizmo užtikrinimo sąlyga; pažymi, kad bendras visų interesas – išlaikyti ir stiprinti žiniasklaidos laisvę ir nepriklausomumą pasaulyje; atkreipia dėmesį į tai, kad laisvos ir nepriklausomos žiniasklaidos ir laisvo keitimosi informacija vaidmuo itin svarbus vykstant demokratiniais pokyčiams nedemokratinio režimo šalyse;
3. apgailestauja, kad visame pasaulyje dažnai sužeidžiami ar nužudomi žurnalistai arba šturkščiai pažeidžiamos jų teisės, o kaltininkai neretai lieka nenubausti; todėl pabrėžia, kad svarbu kovoti su nebaudžiamumu; pabrėžia, kad valdžios institucijos negali spręsti grasinimų ir smurto, nukreiptų prieš žurnalistus, problemų ir užtikrinti žurnalistų saugumo, jei politinės, teisminės ir policijos institucijos nesiims ryžtingų veiksmų prieš tuos, kurie kėsinaisi į žurnalistus ir trukdo jų darbui; pažymi, kad nebaudžiamumo padariniai turi įtakos ne tik spaudos laisvei, bet ir kasdieniam žurnalistų darbui, be to, sukuria baimės ir savicenzūros atmosferą; mano, jog ES turėtų priimti tvirtesnę poziciją šalių, kurios nuolat leidžia, kad už tokius veiksmus nebūtų baudžiama, atžvilgiu ir ragina visas valstybes užtikrinti žurnalistų saugumą;
4. pabrėžia, kad politikų ar kitų prieštarigų interesų turinčių asmenų dispozicijoje esantys įstatymai, teisinio reguliavimo, bauginimų priemonės, baudos ir pernelyg sutelkta nuosavybė – tai veiksniai, kurie gali riboti laisvę gauti informacijos ir su ja susipažinti ir kurie gali kelti grėsmę saviraiškos laisvei;
5. pabrėžia, kad vyriausybės gali daryti netiesioginį spaudimą spaudai ir žiniasklaidai; mano, kad daugelyje šalių žiniasklaida labai priklauso nuo valdžios institucijų reklamos, kuri gali tapti spaudimo žiniasklaidai priemone, ir kad licencijų suteikimas ar mokesstinės baudos taip pat gali būti naudojamos kritiškos žiniasklaidos veiklai riboti;
6. apgailestauja, kad daugėja baudžiamosios atsakomybės už saviraišką atvejų; primena, kad visame pasaulyje žurnalistai dažnai įkalinami dėl jų darbo; žino, kad, siekiant įkalinti ar cenzūruoti žurnalistus ir neleisti jiems laisvai reikšti nuomonę, naudojamos garbės ir orumo įžeidimų, šventvagysčių ir šmeižto įstatymais, taip pat kenkimo šalies įvaizdžiui užsienyje ir su homoseksualumu susijusios propagandos reglamentavimo įstatymais; apgailestauja, kad cenzūra skatina savicenzūrą; ragina liautis priekabauti prie žurnalistų, kuriems turėtų būti sudarytos sąlygos atlikti savo darbą nepriklausomai, nebijant smurto ir priešpriešinių kaltinimų, ir nedelsiant išlaisvinti už savo darbą neteisėtai įkalintus žurnalistus ir tinklaraštininkus;
7. griežtai smerkia tai, kad daugelis žurnalistų neturi galimybės gauti teisinę pagalbą, nors jų profesijos atstovai vis dažniau atsiduria pirmose kovos už žmogaus teises gretose ir internete, ir neprisijungus prie interneto;

2013 m. birželio 13 d., ketvirtadienis

8. mano, kad tendencija dideliuose konglomeratuose telkti žiniasklaidos priemonių nuosavybę kelia grėsmę žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui, ypač kai tuo pat metu atsiranda skaitmeninimo galimybės; pabrėžia atviros ir pagrindinės žiniasklaidos priemonės galimybes suteikiančios infrastruktūros, taip pat ir nepriklausomų reguliavimo institucijų buvimo svarbą;
9. pripažįsta privačių fondų ir NVO galimybes remti kokybišką žurnalistiką ir būti varomąja naujovių jėga;
10. pabrėžia, kad, nors globaliai elektroniniu būdu susietame pasaulyje įmonės prisiima naujus įsipareigojimus, joms taip pat kyla naujų iššūkių tose srityse, kurios įprastai priskiriamos valdžios institucijų prerogatyvai; žino, kad dėl valdžios institucijų ribojamųjų nurodymų, turinčių įtakos interneto turiniui ir paslaugoms, daromas spaudimas redakcijos nepriklausomybei ir teikiamų paslaugų tęstinumui;
11. žino, kad pernelyg dažnai žiniasklaida naudojama kaip įprasta propagandos priemonė ir (arba) ji į šią propagandą įtraukiama ir kad konkrečiai visuomeninės žiniasklaidos atveju labai svarbu, kad ji būtų finansiškai ir politiškai nepriklausoma, taip pat pliuralistinė; pabrėžia, kad laisva ir nepriklausoma viešoji žiniasklaida atlieka itin svarbų vaidmenį įtvirtinant demokratiją, į viešąsias diskusijas ir reikalus kuo labiau įtraukiant pilietinę visuomenę ir suteikiant piliečiams galių siekti demokratijos;
12. ragina parengti žurnalistų ir žiniasklaidos priemonių valdytojų etikos kodeksus siekiant užtikrinti visišką žurnalistų ir žiniasklaidos organų nepriklausomumą; pripažįsta, jog svarbu užtikrinti, įsteigus nepriklausomas reguliavimo įstaigas, kad šių kodeksų būtų laikomasi;

Skaitmeninimas

13. pripažįsta dabartinės vis labiau skaitmeninės žiniasklaidos galimą poveikį ir tai, kad tokia žiniasklaida, didindama informuotumo ir kritinio mąstymo lygį, suteikia asmenims daugiau galių, ir suvokia, kad šie reiškiniai kelia nerimą, ypač autoritariniams režimams;
14. pripažįsta svarbų skaitmeninės ir internetinės žiniasklaidos platformų vaidmenį, kurį jos atliko pastaraisiais metais organizuojant sukilimus prieš diktatorių režimus;
15. pabrėžia, kad galimybė susipažinti su informacija ir internete, ir neprisijungus prie interneto būtina siekiant užtikrinti nuomonių ir saviraiškos raidą, taip pat saviraišką ir turinio perdavimą per žiniasklaidos platformas, nes šie aspektai yra esminės įgaliojimų tikrinimo priemonės;
16. pripažįsta, kad dėl žiniasklaidos ir informacijos skaitmeninimo didėja jų prieinamumas ir poveikis, tačiau taip pat nyksta nedidelė riba tarp informacijos ir nuomonės; pažymi, kad gerokai padaugėjo vartotojų kuriamo turinio ir paplito piliečių žurnalistika;
17. mano, kad skaitmeninant spaudą ir žiniasklaidą atsiranda naujų žiniasklaidos srities lygmenų, dėl kurių kyla klausimų, susijusių su galimybe susipažinti su informacija, jos kokybe, objektyvumu ir apsauga;
18. pabrėžia, kad skaitmeninimas gali padėti žmonėms gauti informacijos, tikrinti pareigūnų veiksmus ir užtikrinti, kad būtų keičiamasi duomenimis ir dokumentais, kad jie būtų platinami ir kad būtų išaiškinami neteisybės ir korupcijos atvejai;
19. pabrėžia, kad siekiant išnaudoti visas IT infrastruktūros galimybes reikalinga pasaulinio lygio sąveika ir tinkamas reguliavimas ir kad šiuos informacinių ir ryšių technologijų (IRT) elementus reikėtų įtraukti ir į esamą, ir į plėtojamą žiniasklaidos struktūrą kartu su būtinosiomis nepriklausomumo, pliuralizmo ir įvairovės sąlygomis;
20. apgailestauja dėl visų mėginimų sukurti įvairių formų „uždara internetą“, nes tai yra šiurkštūs teisės į informaciją pažeidimai; ragina visas valdžios institucijas susilaikyti nuo tokių mėginimų;
21. nerimauja dėl masinio stebėjimo, masinės cenzūros ir blokavimo bei filtravimo tendencijų, kurios ne tik daro įtaką žiniasklaidai ir žurnalistų bei tinklaraštininkų darbui, bet taip pat trukdo pilietinei visuomenei siekti svarbių politinių, ekonominių ir socialinių pokyčių; smerkia visus veiksmus ir mėginimus suimti tinklaraštininkus, laikydamas juos išpuoliais prieš žodžio ir nuomonės laisvę;

2013 m. birželio 13 d., ketvirtadienis

22. apgailestauja, kad daugybė ES pagamintų technologijų ir sukurtų paslaugų trečiojoje šalyje naudojamos žmogaus teisėms pažeisti – vykdoma informacijos cenzūra, masinis sekimas, kontrolė, piliečių ir jų veiksmų sekimas ir stebėjimas (mobiliųjų) telefonų tinkluose ir internete; primygtinai ragina Komisiją imtis visų reikiamų veiksmų šiai prekybai vadinamaisiais skaitmeniniais ginklais nutraukti;

23. pabrėžia, kad reikia geriau suprasti tarpininkų vaidmenį ir jų įsipareigojimus; mano, kad rinkos reguliavimo institucijos gali padėti išsaugoti konkurenciją, tačiau taip pat būtina ieškoti naujų būdų, skirtų privatiems subjektams įtraukti tam, kad būtų išsaugota informacijos visuomeninė vertė; pripažįsta, kad savireguliacija gali kelti konkrečių pavojų, jeigu nėra demokratinės priežiūros;

24. pabrėžia faktą, kad skaitmeninės ir (kompiuterių) duomenų valdomos platformos ar paslaugos, pvz., paieškos sistemos, yra privačios ir kad jų atžvilgiu būtina užtikrinti skaidrumą, kad būtų išsaugota informacijos visuomeninė vertė ir išvengta apribojimų susipažinti su informacija bei naudotis saviraiškos laisve;

25. pabrėžia, kad reikia užtikrinti informatorių ir informacijos šaltinių apsaugą ir kad ES, siekdama šio tikslo, turi imtis veiksmų pasaulio mastu;

26. griežtai smerkia visus mėginimus naudotis internetu ar kitomis internetinės žiniasklaidos platformomis teroristų veiklai populiarinti ir skatinti; ragina valdžios institucijas šiuo klausimu priimti tvirtą poziciją;

ES politika ir išorės veiksmai

27. pabrėžia, kad, jei ES nori būti laikoma vertybių bendrija, būtina skatinti ir saugoti visuotinę spaudos ir žiniasklaidos laisvę; pabrėžia, kad ES turėtų parodyti kiek įmanoma aktyvesnę politinę lyderystę tam, kad užtikrintų žurnalistų apsaugą visame pasaulyje;

28. mano, jog ES turėtų rodyti pavyzdį užtikrinant, kad žiniasklaida ir toliau būtų nepriklausoma, grindžiama pliuralizmu ir įvairi, taip pat ginant žurnalistų ir tinklaraštininkų padėtį, laisvę ir saugumą; pabrėžia, kad ES, siekdama šio tikslo, turėtų ne kištis į turinį, o verčiau remti palankią aplinką ir prisidėti šalinant visame pasaulyje saviraiškos laisvės apribojimus;

29. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad pastaraisiais metais atliktos kelių žiniasklaidos priemonių, visų pirma ES, patikros dėl jų neetiško ir tariamai neteisėto elgesio; mano, kad ES gali rodyti pavyzdį tik tada, jei šias problemas visų pirma išspręs savo viduje;

30. ragina Komisiją toliau atidžiai stebėti spaudos ir žiniasklaidos nepriklausomumą valstybėse narėse;

31. mano, kad, nors ES sprendžia spaudos ir žiniasklaidos laisvės problemas įgyvendindama keletą politikos krypčių ir programų, ji spaudos ir žiniasklaidos laisvei neskiria specialaus dėmesio ir stokoja nuoseklios skatinimo vizijos bei gairių;

32. mano, kad neturint visapusiškos strategijos gresia susiskaidymas ir rizikuojama, kad bus nepaisoma svarbių politikos principų – skaidrumo ir atskaitomybės;

Strategija

33. primygtinai ragina Komisiją, ypač Vystymosi ir bendradarbiavimo generalinį direktoratą (DEVCO) ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) gerinti savo bendradarbiavimą ir programavimo koordinavimą, visų pirma užtikrinant politinės ir diplomatinės veiklos sąveiką ir bendrai panaudojant lėšas bei įgyvendinant projektus, įskaitant bendrą stebėseną ir vertinimą; ragina Komisiją tobulinti savo atliekamą ankstesnių, dabartinių ir būsimų programų analizę ir vertinimą, o rezultatus skelbti viešai;

34. ragina nuo *ad hoc* projektų finansavimo pereiti prie tvaresnio požiūrio, taip pat įtraukiant privačius paramos teikėjus ir partnerius; pripažįsta, kad reikia specialiai pritaikyto požiūrio į programavimą nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis;

2013 m. birželio 13 d., ketvirtadienis

35. primygtinai ragina ES atlikti svarbesnį vaidmenį, ypač šalyse kandidatėse, taip pat artimiausiose pietinėse ir rytinėse kaimyninėse šalyse ir vykstant deryboms dėl prekybos ir asociacijos susitarimų; ragina ES priimti strategiją, siekiant užtikrinti, kad būtų atidžiai stebimi teisės aktų, kuriais ribojama pliuralizmas ir spaudos laisvė trečiojoje šalyse, pokyčiai;
36. pabrėžia, kad, siekiant padėti stiprinti pilietinę visuomenę, turi būti lanksčiai naudojamos esamos išorės finansinės priemonės, kaip antai EDŽTRP, geografinės priemonės ir kt.; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti tvarų vystymąsi ir pažangą, atsakomybė vietos lygmeniu ir gebėjimų stiprinimas yra labai svarbūs;
37. pabrėžia, kad ES turėtų remti švietimą ir politikos formuotojų, reguliavimo institucijų, taip pat ir žiniasklaidos mokymą trečiojoje šalyse, siekdama skatinti spaudos ir žiniasklaidos laisvę ir naudotis tinkamais ir technologijų atžvilgiu neutraliais rinkos reguliavimo būdais, ypač turėdama mintyje tai, kad pereinamaisiais laikotarpiais laisvės dažnai ribojamos siekiant užtikrinti stabilumą ir saugumą;
38. pabrėžia, kad ES vykdant dialogą su konkrečia šalimi žiniasklaidos plėtros ir sąlygų naudotis saviraiškos laisve užtikrinimo klausimams reikėtų skirti daugiausia dėmesio; pabrėžia, kad su trečiosiomis šalimis sudarant ES prekybos, partnerystės, bendradarbiavimo ir asociacijos susitarimus ir įgyvendinant pagalbos programas pagal ES sutarties 21 straipsnio nuostatas reikėtų laikytis aiškių gairių ir sąlygų; primygtinai ragina EIVT ir Komisiją atsižvelgti į EP pranešimus ir rekomendacijas deryboms dėl tokių susitarimų; primena, kad, įgyvendinant ir stebint šias pagrindines teises ir žmogaus teises, Parlamento, EIVT ir Komisijos veiklos tarpusavio darna, nuoseklumas, koordinavimas ir skaidrumas turi didžiulę reikšmę ES patikimumui ir jos santykių bei sąveikos su kitomis šalimis ir valstybėmis veiksmingumui;
39. ragina Komisiją kovai su nebaudžiamumu suteikti vieną iš savo įgyvendinamų saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės programų prioritetų, be kita ko, teikiant pagalbą nusikaltimams prieš žurnalistus tirti, teisinės gynybos fondams steigti ir reikiamai patirčiai užtikrinti;
40. mano, kad ES finansavimas turėtų būti skiriamas ne vien tik specializuotoms tarptautinėms organizacijoms (tarpininkams), bet taip pat turėtų apimti ir vietos organizacijas;
41. ragina Komisiją persvarstyti žmogaus teisių skatinimo veiklos finansavimui spaudos ir žiniasklaidos srityje taikomas konfidencialumo sąlygas, nes pagal jas sudaromos galimybės diskredituoti žurnalistus, žiniasklaidos priemones ar nevyriausybinės organizacijas, o tai taip pat kenkia ES veiklos žmogaus teisių srityje, kuri savaime yra atvira ir skaidri, patikimumui;
42. pabrėžia, kad įgyvendinant spaudos ir žiniasklaidos programas daug dėmesio taip pat reikėtų skirti (valstybės ir teisinių) struktūrų gerinimui ir vietos žiniasklaidos įmonių rėmimui siekiant didinti jų skaidrumą, nepriklausomumą, tvarumo gebėjimus, profesionalumą ir atvirumą; pabrėžia, kad ES žiniasklaidos politikos priemonėmis reikėtų siekti kiek įmanoma didinti pliuralizmą ir įvairovę remiant nepriklausomą žiniasklaidą ir naujai steigiamus žiniasklaidos kanalus,
43. primena, kad saviraiškos laisvė ir žiniasklaidos pliuralizmas, taip pat ir internete, yra pagrindinės Europos vertybės; pabrėžia didžiulę spaudos ir žiniasklaidos laisvės svarbą įgyvendinant ES plėtros politiką, taip pat skaitmeninių laisvių svarbą šiomis aplinkybėmis, nes šias laisves laiko žmogaus teisėmis, tad ir politinių Kopenhagos kriterijų dalimi;
44. mano, kad ES į rinkimams teikiamą paramą turėtų įtraukti paramos spaudai ir žiniasklaidai aspektus, pvz., skatindama rinkimų valdymo organų trečiojoje šalyse ir spaudos atstovų bendradarbiavimą tam, kad padidėtų rinkimų proceso ir rezultatų skaidrumas ir teisėtumas;
45. mano, kad pereinamojo laikotarpio šalyse vykstant susitaikymui ir šalies atstatymui ES daugiausia dėmesio turėtų skirti spaudos ir žiniasklaidos laisvei;
46. giria ir teigiamai vertina svarbų tam tikrų tarptautinių (žurnalistų) organizacijų, ginančių spaudos ir žiniasklaidos laisvę, darbą ir pabrėžia, kad ES šias organizacijas turėtų visapusiškai remti, turint mintyje būtina jų ryšių palaikomojo darbo pobūdį;
47. ragina EIVT kuo geriau pasinaudoti ES dalyvavimu daugiašaliuose forumuose, kaip antai Europos Taryba, ESBO ir JT forumai, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama spaudos, žiniasklaidos ir skaitmeninėms laisvėms;

2013 m. birželio 13 d., ketvirtadienis

48. ragina Komisiją, Tarybą ir EIVT įgyvendinant ES užsienio politiką kuo greičiau patvirtinti spaudos ir žiniasklaidos laisvės strategiją, o šiame pranešime pateiktas rekomendacijas įtraukti į būsimas gaires išraiškos laisvės internete ir kitomis priemonėmis;

49. prašo, kad šis pranešimas būtų aiškinamas ir aptariamas atidžiai atsižvelgiant Parlamento rezoliuciją „Skaitmeninės laisvės strategija ES užsienio politikoje“;

o

o o

50. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, Europos išorės veiksnių tarnybai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biurui, UNESCO, Europos Tarybai ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai.

P7_TA(2013)0276

Finansinės paslaugos: nepakankama pažanga Taryboje ir Komisijos vėlavimas priimti tam tikrus pasiūlymus

2013 m. birželio 13 d. Europos Parlamento rezoliucija Finansinės paslaugos; nepakankama Tarybos pažanga ir Komisijos delsimas priimti tam tikrus pasiūlymus (2013/2658(RSP))

(2016/C 065/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 12 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl indėlių garantijų sistemų (nauja redakcija) (COM(2010)0368),
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 12 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/9/EB dėl investuotojų kompensavimo sistemų (COM(2010)0371),
- atsižvelgdamas į 2011 m. sausio 19 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2003/71/EB ir 2009/138/EB nuostatos dėl Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos įgaliojimų (COM(2011)0008), toliau – Antroji bendroji direktyva ir *Mokumas II* direktyva,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 20 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl finansinių priemonių rinkų, kuria panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB, (nauja redakcija) (COM(2011)0656) ir 2011 m. spalio 20 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (Europos rinkos infrastruktūros reglamentas) (COM(2011)0652), toliau – FPRD peržiūra,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 20 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl baudžiamųjų sankcijų už prekybą vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir už manipuliaciją rinka (COM(2011)0654) ir 2011 m. spalio 20 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliacijos rinka (piktnaudžiavimo rinka) (COM(2011)0651), toliau – Piktnaudžiavimo rinka direktyva ir Piktnaudžiavimo rinka reglamentas,